

DIALOGMÖTE GÄLLIVARES HANDLARE OCH VERKSAMMA INOM SERVICE

MED ANLEDNING AV
FOLKHÄLSOMYNDIGHETENS
NYA RIKTLINJER

GÄLLIVARE
NÄRINGSLIV

NÄRINGSLIVSUTVECKLING
GÄLLIVARE

Gällivare kommun

Henrik Lyngmark, Tf Förvaltningschef

Helena Olofsson, Miljöchef

Annika Petersson, Miljöinspektör

Stina Waara, Miljöinspektör

Gällivare Näringsliv AB

Roger Hansson, VD

Josefin Bennet Kjellsson, Näringslivsutvecklare, centrum

Jenny Eriksson, Näringslivsutvecklare, digitalisering

Monica Johansson, Företagslots

Genomgång av föreskrifterna

Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd
om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m.;

1 april 2020

Föreskrifterna fastställer att det finns ett personligt ansvar genom att föreskriva allmänna råd för alla. Utöver dessa finns allmänna råd som är mer fokuserade på handeln och som handlar om att man bör begränsa antalet kunder som vistas i en lokal samtidigt samt ta fram alternativ till kassaköer eller anvisa hur långt kunderna bör stå mellan varandra.

Det handlar om att alla verksamheter ska säkerställa att de vidtar lämpliga åtgärder för att undvika smittspridning av Covid-19, även kallad Coronaviruset. Det kan vara att man sätter upp information till medlemmar, kunder, personal och besökare, att man markerar avstånd på golv för att undvika trängsel, möblerar om eller på annat vis skapar mer utrymmer, håller fler möten digitalt, erbjuder möjlighet att tvätta händerna med tvål och vatten och erbjuder handsprit, undviker att flera personer samlas, främst i trånga lokaler m.m.

Vilka omfattas av föreskrifterna?

Vad betyder det här för mig som driver en verksamhet som omfattas av föreskriften?

Alla verksamheter omfattas av de här föreskrifterna. Däremot pekas handeln ut med några extra försiktighetsmått som de behöver göra.

Kan smittskyddsläkaren stänga ned en verksamhet som inte följer föreskriften?

Ja men precis som med restauranger litar miljöavdelningen på att verksamheterna tar sitt ansvar och vidtar åtgärder. Miljöavdelningen har inte för avsikt att vara ute och göra planerad tillsyn på att man faktiskt genomför åtgärder men kan komma ut om klagomål inkommer. Men om man redan har gjort en riskbedömning i sin butik eller verksamhet och kan motivera det så har man kommit väldigt långt.

Vilket avstånd mellan besökare är tillräckligt för att det inte ska uppstå trängsel?

Hur kan jag hjälpa kunder hålla avstånd?

Vilket avstånd mellan besökare är tillräckligt för att det inte ska uppstå trängsel? Hur kan jag hjälpa kunder hålla avstånd? Har jag skyldighet att uppmärksamma kunder som inte håller avstånd?

Det finns inga direkta avstånd som folkhälsomyndigheten gått ut med men så länge verksamheten gjort en bedömning av hur det ser ut i sin lokal och hur man kan undvika att människor smittar varandra så har man kommit långt. Man kan göra olika åtgärder, markeringar på golv vid kösystem, sätta upp skyltar för att informera, kanske skapa nummerlappssystem eller annat för att undvika att man står i kö. Om man t.ex. har salladsbuffe kan man fundera kring hur den står och vad man kan göra för att undvika att folk står för nära varandra i kön för att hämta maten.

Ja man har lagt ett ansvar på den som bedriver verksamhet att uppmärksamma om kunder står för tätt. Men det finns många olika sätt att uppmärksamma kunder på det.

Vad menas med alternativa lösningar till kassaköer?

Det kan vara att börja nyttja ett självscanningssystem eller ordna fler självscanningsapparater eller att skapa nummerlappssystem. Kassaköer får finnas, men man måste bara säkerställa att det inte förekommer trängsel för kunderna.

Hur räknar jag ut maxantal kunder för min lokal?

Det finns tyvärr ingen magisk formel som fungerar för alla men man ska fundera kring hur ens lokal ser ut- kan man flytta runt saker så att man kan få till ett bra flöde på kunderna utan trängsel så kanske man inte behöver fundera kring maxantalet. Miljöavdelningen anser att det torde finns ett fåtal butiker som behöver fundera kring begränsning av kunder här i Gällivare, då man både dels har mindre kundunderlag, och butikerna till stor del har ytor att förfoga över.

Vad betyder det att jag som arbetsgivare ska ta ansvar för att anställda undviker onödiga resor?

Det innebär att man behöver fundera kring om ens personal verkligen behöver åka på en utbildning eller nätverksträff eller liknande. Exempelvis har kommunen sagt helt stopp på resor utanför länet men också starkt begränsat till resor inom länet.

Får jag ha öppettider som bara riktar sig till äldre?

Miljöavdelningen ser vi inga hinder för det. Om man däremot endast ska rikta sig till personer i riskgrupp kanske man behöver dra upp riktlinjer kring vilka som räknas dit och hur man ska säkerställa det- om det ens behövs.

Vad betyder det att tillämpa lämpliga åtgärder för att undvika smittspridningen?

Det betyder att du behöver göra det du kan för att minska smittspridning men du kan inte tvinga folk att nyttja delar av dem. Det kan vara att man väljer att tillhandahålla handsprit i butiker eller ha personal i karantän om de varit på resa. Det är egentligen bara er egen fantasi som sätter gränserna.

Vilken skyldighet har jag om kunder väljer att inte använda den handsprit jag placerat ut?

Ingen alls. Det är väldigt bra om det finns handsprit utplacerat men du kan inte tvinga kunderna att nyttja dem.

Vad betyder det att butiker ska arbeta för ett jämnt kundflöde?

Att man ska försöka undvika trängsel när det är som mest folk. Om man t.ex. har mest kunder mellan 16-18 kanske man kan välja att utlämning av mat sker före eller efter den tiden för att minska på mängden kunder som är i butiken samtidigt.

**Måste jag utse en ansvarig person
som bedömer om avstånd hålls
och om tillträdet till butiken
behöver begränsas?**

Det är upp till er, om man skulle bedöma att en butik brustit i sitt ansvar vänder man sig till den ansvarige verksamhetsutövaren. Det viktigaste är dock att det inte är en enda person som har kunskap och kännedom om detta, utan att alla medarbetare fått tagit del av vad som gäller och vilka rutiner som finns om det skulle behöva begränsas.

**Vad betyder utökade
rengöringsrutiner?**

**Vilka ytor är särskilt viktiga att
rengöra?**

Att man ökar städningen, delar eller allt under vissa tider. Det kan innebära att man städar eller byter ut redskap oftare om de nyttjas frekvent av kunder.

Ytor som kunden kommer i kontakt med såsom handtag, självscannrar, tänger eller andra redskap.

**Finns hjälp att få för att göra
bedömning för att tillämpa
lämpliga åtgärder?**

Ja, man kan vända sig till olika branschorganisationer, till kommunen, till Gällivare näringsliv och till andra liknande företagare.

Övriga frågor

Övrigt- för de som har årlig tillsynsavgift så kommer den att gå ut till hösten istället pga rådande läge. Dessutom arbetar vi med att implementera kommunens stödpaket som bl.a. innebär att vi utökar betalningstiden till 120 dagar istället för tidigare 30 dagar. Om man vill föra dialog med kommunen kring hur man ska tänka kan man ringa till miljöavdelningen via växeln och boka in tid.